

NA ÚVOD

Vážené čtenáři, milé kolegyně, kolegové a přátelé,

druhé číslo bulletinu Trastu ukazuje, že se naše organizace nadále dynamicky rozvíjí a roste. Referuje o množství různých aktivit v rámci všech programů Trastu. Od minulého čísla uběhlo jen pár měsíců a opět máme potěšení přivítat nové zaměstnankyně a praktikanty. Trast vydává svůj první poziční dokument. Na dalších publikacích a výzkumných zprávách se pracuje. Chtěl bych poděkovat všem zaměstnancům, členům a spolupracovníkům Trastu za práci, kterou pro naši organizaci odvedli. Tento bulletin je pro nás všechny dobrou zprávkou.

Jak ukázal členský víkend naší organizace, stojí před Trastem řada důležitých strategických rozhodnutí nejen o směřování organizace, ale i o efektivním naplňování jejich cílů. Přes svůj dynamický rozvoj Trastu zbývá velký kus cesty, než se etablují jako důvěryhodný a vlivný thinktank, který bude přinášet kritické a nekonvenční pohledy na ekonomiku a společnost. Trast by měl také plnit důležité vzdělávací funkce. Jednou z aktivit, která má přispět k naplnění těchto cílů je letní škola Trastu. Tento projekt v současné době diskutujeme ve výkonné radě. Těším se, až jej budeme moci brzy představit všem členům a sympatizantům.

*Jan Drahoukoupil,
člen výkonné rady*

Pokud byste chtěli být informováni o aktivitách Trastu častěji nebo se do nich zapojit, registrujte se do e-mailového listu Trastu (<https://webmail.ecn.cz/mailman/listinfo/ecothink-l>) nebo napište na trast@gmail.com. Svůj vlastní e-mailový list má i program Lokální, etické a demokratické ekonomiky (<http://groups.google.com/group/lokalni-ekonomiky>)

ČLENSKÝ VÍKEND TRASTU

Má Trast být především klasický think-tank, zabýdlený profesionály? Či má také vtahovat do děje veřejnost, podílet se na praktických projektech, psát studie na zakázku, sdružovat „disidentské“ ekonomy? To byly některé otázky, které se přetřásaly dlouho do noci na celodenním diskusním setkání členů v pátek 21. září, v inspirujícím prostředí Horního Mlýna ve Křtinách

u Brna. Diskuse určitě měla smysl, byť jednoznačné závěry nevypluly. Sobota se vyloupla jako dokonale jasný podzimní den a tak jsme své aktivity, včetně zajímavé přednášky Jana Šabaty o penězích, situovali do zahrady. Bouřlivá diskuse, která se tu strhla na téma „peníze“, ukázala, že názory na ně se diametrálně různí. Téma pro týdenní seminář? Odpo-

lední členské fórum přineslo zajímavé vhledy do útrobnosti institucí, jako je Strana Zelených a některá ministerstva a k úspěchu víkendu, kterého se zúčastnilo okolo osmnácti členů a příznivců Trastu, přispěly i výborné vegetariánské pokrmy z kuchyně Petry Kutáčkové. Vypadá to, že tento členský víkend nebude poslední.

nj

PROGRAM PŘÍMÉ ZAHRAČNÍ INVESTICE

První workshop visegrádského projektu

Cílem workshopu bylo vzájemně představení se partnerů projektu a zejména vyjasnění záměru a cílů společné práce. Výzkumníci z jednotlivých zemí Visegrádu prezentovali svoje představy o budoucím výzkumu. Tyto prezentace se staly základem pro konečnou formulaci budoucího výzkumu dopadů přímých zahraničních investic. Během diskusí se účastníkům dostalo odpovědí na případné nejasnosti ohledně záměru projektu a samotný projekt byl též mírně modifikován na základě jejich zpětné vazby.

Na programu byla též prezentace našich britských partnerů z Centre for Research in European Business and Economy při univerzitě v Hertfordshire. Prof. Jane Hardy a Dr. Gra-

ham Hollinshead účastníky informovali obecně o otázkách vztahu sektoru služeb a přímých zahraničních investic. Trast, který setkání hostil, připravil pro účastníky provázenou exkurzi po významných brněnských zahraničních investicích.

Oba vedoucí projektu, Dr. Jan Drahoukoupil i Prof. Jane Hardy, považují setkání za úspěšné. Projekt má potenciál přinést originální a aktuální závěry a znalosti o možných alternativách v přístupu k otázce přímých zahraničních investic.

jd, sk

PROGRAM POLICY INTERVENTIONS

Mezinárodní seminář Transborder Laboratory for Cooperation from Below

Ve dnech 14.9. – 16.9. 2007 pořádal Trast pro ekonomiku a společnost společně s Institutem pro studia politické ekonomie (Viedeň), Paulo Freire Centrem (Viedeň) a Ekonomicko – správní fakultou Vídeňské univerzity seminář „Transborder Laboratory for Cooperation from Below“. Seminář proběhl v příjemném prostředí brněnského hotelu Avanti. Seminář se zúčastnilo na třicet lidí, z nichž část byla z České a Slovenské republiky, další pak z Rakouska, Maďarska, Malty, Brazílie. Za Trast seminář zahájil a s příspěvkem vystoupil Jan Drahoukoupil, zkušenosti programu GARDE/EPS přednesl Pavel Franc, oba členové výkonné rady Trastu. Seminář byl rozdělen do pěti částí. Každá z nich byla uvedena krátkým příspěvkem některého z přítomných odborníků, posléze

následovala živá diskuze k představenému tématu. Během semináře se věnovala pozornost následujícím tématům: Elitářská integrace a tvorba norem shora, Socioekonomický vývoj mezi konkurencí a spoluprací, Hranice a integrace regionů – zkušenosti z Evropy, Latinské Ameriky a Asie, Lidská práva a podpora socioekonomického občanství, Zkušenosti a perspektivy aliance zdola. Na jednotlivá témata bylo nahlíženo z ekonomického, sociologického a právního pohledu, což zajistili svojí přítomností odborníci ze všech těchto oblastí.

Účastníci semináře měli možnost si již před začátkem semináře na internetových stránkách pročíst jednotlivé příspěvky, které byly posléze na semináři předneseny. Značně se tím usnadnila následná diskuze k téma-

tům, protože účastníci byli s tématem seznámeni dopředu a každý také takto získal dostatek času na promyšlení svých případných otázek.

Během semináře panovala velmi přátelská atmosféra. Někteří účastníci se již znali z dřívějších konferencí či jiných spoluprací. Mnozí byli na podobné akci poprvé a měli tak příležitost se potkat s lidmi s podobnými profesními zájmy.

Kromě odborné spolupráce se během semináře vytvořila i čistě neprofesionální přátelství. Dopomohl k tomu jistě také dobrovolný večerní program, na kterém se účastníci domlouvali společně. Výstupem semináře bude tištěný sborník s příspěvky, které zazněly od jednotlivých účastníků.

hm

PROGRAM ENERGIE

Z REBELA OBCHODNÍKEM:
EXKURZE DO ELEKTRIZITÄTSWERKE SCHÖNAU

Na konci srpna uspořádal Trast pro zájemce z ČR exkurzi do zajímavé firmy v německém Schwarzwald. EWS před mnoha lety odkoupila od tehdejšího monopolního dodavatele síť pro distribuci elektrické energie, a začala sama distribuovat elektrickou energii, pocházející výhradně z obnovitelných zdrojů. A protože firma vznikla z občanské protiatomové iniciativy, nenakupuje EWS elektřinu ani z obnovitelných zdrojů, jejichž majitelé jsou nějakým způsobem napojeni do atomového průmyslu. Elektrická energie, kterou dnes EWS dodává několika desítkám tisíc zákazníků v celém Německu, tak pochází z obnovitelných zdrojů v Německu (včetně plynových kogeneračních jednotek), a z větší části pak z norských vodních elektráren. Objem prodeje činil v roce 2006 180 GWh.

V Schönau nás přivítala a celý den hostila sama zakladatelka a ředitelka pro obchod paní Ursula Sladek. Díky ní a jejím kolegům jsme mohli proniknout do tajů obchodu s elektřinou. Paní Sladek nám také vysvětlila organizační strukturu svého podniku. Ten je zajímavý tím, že jeho ultimátním cílem není generování zisku, ale zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie v energetickém mixu v Německu a tím snižování podílu atomové energie. Zážitkem byla i prohlídka městečka Schönau, skrytého hluboko v údolí mezi patnáctisetmetrovy vrcholky Schwarzwald. V překrásném počasí jsme mohli obdivovat historicky vůbec první instalaci fotovoltaických panelů na střeše kostela v Německu a celou řadu dalších soukromých i veřejných instalací (v Schönau pokryjí z fotovoltaiky asi čtvrtinu celkové spotřeby elektrické energie).

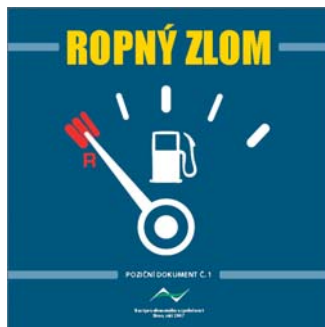
Na exkurzi s námi vyjelo sedm účastníků. Doufáme, že získaná inspirace podníti iniciativu, která umožní i českým odběratelům přejít na dodávky

elektrického proudu čistě z obnovitelných zdrojů.

Exkurzi jsme uskutečnili díky laskavé podpoře Nadace Partnerství v rámci projektu „Marketingová studie společnosti pro obchod se zelenou elektřinou“.

sk

ROPNÝ ZLOM: VYDÁVÁME
POZIČNÍ DOKUMENT

Trast právě vydává poziční dokument „Ropný zlom“. Jak už název napovídá, tento stručný text podává v kondenzované podobě základní přehled o fenoménu vrcholící těžby ropy ve světě. Obecně je cílem pozičních dokumentů vyjadřovat stanovisko Trastu ke konkrétním problémům, které členové Trastu považují za důležité. Poziční dokument by měl být příspěvkem Trastu do širší společenské diskuse a měl by při-

Ursula Sladek, ředitelka EWS

spět k formování veřejných politik, resp. přinášet návrhy na možná řešení na úrovni státních politik. Poziční dokumenty profilují Trast v důležitých společenských otázkách a zajišťují jeho čitelnost. Poziční dokument „Ropný zlom“ je k dostání zdarma na adrese Trastu.

PŘIPRAVUJEME
INTERNETOVOU STRÁNKU
WWW.ENERGYBULLETIN.CZ

Během léta jsme dohodli spolupráci s uznávaným americkým portálem www.energybulletin.net, který se soustřeďuje na přinášení informací týkajících se ropného zlomu a souvislosti zásobování energií. Cílem projektu je provo-

zovat v Česku internetovou stránku, která by pravidelně přinášela překlady a abstrakty důležitých článků, publikovaných ve světových médiích, a též autorské články českých autorů. Do projektu se zapojil Martin Kašík, spoluautor knihy „Nejistý plamen“ Václava Cílka. Vedoucímu projektu, Jindřichovi Kalousevi, se přihlásili další dva spolupracovníci, ovšem pro zajištění fungování stránek v plánovaném rozsahu hledáme ještě další kolegy. Pokud byste se tedy chtěli připojit k týmu kolem nově vznikajícího portálu o ropném zlomu, kontaktujte Jindřicha Kalouse (jindrich.kalous@gmail.com). První schůzka týmu proběhne již 11. listopadu.

PROGRAM LOKÁLNÍ, ETICKÉ A DEMOKRATICKÉ EKONOMIKY

PŘIPRAVUJEME DALŠÍ
OPEN SPACE

Ve dnech 30. 1.–3. 2. 2008 proběhne v Hostětíně seminář „Demokratické ekonomiky a udržitelnost - Open Space“. Trvalá udržitelnost

má vedle ekologického a sociálního také ekonomický pilíř, málo se však o něm diskutuje. Jsme nabádání k „zelenému konzumentství“, neovlivníme však směřování investic čerpající z našich úspor a cítíme se jako občané bezmocní v ekonomice, která jednoznačně upřednostňuje zisk, bez ohledu na jiné hodnoty. Prostřednictvím čtyřdenního semináře typu „open space“ chceme podnítit diskusi na téma „demokratické ekonomiky a trvalá udržitelnost“, jejíž účastníci budou aktéři, odborníci a zájemci o družstevnictví, eko-sociální podnikání,

etické bankovnictví, místní měnové systémy, a dalších svépomocných ekonomických forem z ČR. Seminář zahrne i zahraničního hosta či hosty. Další podrobnosti sledujte na internetových stránkách Trastu.

nj

JAK ZMĚŘIT PŘÍSPĚVEK OBCE
MÍSTNÍ EKONOMICE?

Projekt „Lokální multiplikátor jako indikátor udržitelného rozvoje“, který má za cíl přinést metodiku měření toku místních peněz do českého prostředí, se hned v začátku

své realizace setkal s problémy. Pro pilotní testování nástroje je třeba získat spolupráci obce, která umožní nahlédnout do svého účetnictví a se získanými daty dále pracovat. Oslovlili jsme tři obce, ovšem ani v jedné jsme nebyli úspěšní.

Důvody, které k odmítnutí vedly, pramenily jednak z obav z nového konceptu, který na první pohled zastupitelé neposkytuje žádný „okamžitý a přímý prospěch“ obci. Druhým důvodem byla obava poskytnout informace o dodavatelích zboží a služeb pro obec, i přes ujištění, že získaná data budou využita pouze ▶

► pro potřeby výzkumu a bude s nimi zacházeno jako s důvěrnými. Časté je odvolávání se na zákon o svobodném přístupu k informacím, který údajně omezuje poskytování námi žádaných informací. Podle konzultace s právníky však „informace o rozsahu finančních prostředků poskytnutých podnikateli z rozpočtu obce či města nemůže být v žádném případě považováno za obchodní tajemství. Výdaje obcí jsou věcí výsostně veřejnou.“ Pokračujeme dále v hledání vhodné obce, která by byla ochotna spolupracovat. Pilotní výzkum skončí začátkem prosince. Na začátku prosince (5.12.) proběhne seminář o významu a možnostech lokálního multiplikátoru za účasti dlouholetého propagátora metodiky, Justina Sackse, který ji dříve rozvíjel v New Economic foundation. Projekt podpořilo MŽP.

jj

ZAHAJUJEME ODBORNOU ANALÝZU MODELOVÝCH PROJEKTŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE*

V rámci projektu Zlepšení života v komunitách prostřednictvím aktivit a služeb NNO proběhla 7.9. v Hostětíně schůzka partnerských organizací ZO ČSOP Veronica a Trastu. Cílem schůzky bylo vytvořit metodiku výzkumu environmentálních, ekonomických a sociálních přínosů pilotních projektů udržitelného rozvoje v Hostětíně – tedy zejména biomasové výtopny, kořenové čistírny, moštárny s ekologickou produkcí, svépomocných solárních systémů, šetrného veřejného osvětlení a střediska vzdělávání o udržitelném rozvoji v pasiv-

ním domě. Při výzkumu udržitelného rozvoje chceme využít i výpočet lokálního multiplikátoru u moštárny, výtopny a pasivního domu. U všech projektů je třeba analyzovat naplnění jejich původních cílů; jejich možné alternativy, jejich vliv na zaměstnanost či počet obyvatel v obci, jejich dopad na celkový ekonomický a sociální rozvoj regionu a tak podobně. Shromažďováním a analyzováním dat se zabývá nová výzkumná pracovnice Trastu Jitka Uhlířová, která spolupracuje s Hanou Němcovou a Hanou Machů z Centra Veronica Hostětín. Cílem výzkumu je vytvoření odborné analýzy hostětínských projektů. Takový podklad je v rámci ČR ojedinělý a je po něm poptávka ze strany návštěvníků Centra Veronica Hostětín, kteří potřebují údaje k rozhodování o realizaci podobných projektů udržitelného rozvoje, i ze strany institucí, které se udržitelným rozvojem zabývají a šíří tyto informace dál. Projekt byl zahájen v červnu a bude trvat jeden rok.

ju

KULATÝ STŮL O PŘÍNOSU UDRŽITELNÝCH PROJEKTŮ V HOSTĚTÍNĚ*

V souvislosti s projektem „Zlepšení života v komunitách“ připravuje Trast pro ekonomiku a společnost a ZO ČSOP Veronica kulatý stůl o přínosu udržitelných projektů v Hostětíně. Tento kulatý stůl proběhne v úterý 20. 11. 2006 od 9 do 13 hodin v Brně. Hlavní bodem programu je prezentace metod a dosavadních výstupů analýzy moštárny a kořenové čistírny v Hostětíně. Po prezentaci bude následovat diskuse. Všichni zájemci z řad veřejnosti jsou srdečně zváni. Pro bližší informace ohledně místa konání sledujte naše internetové stránky.

ju

PROJEKT BARIÉRY LOKALIZACE – POSTUPNÉ KROKY*

Cílem projektu (běží od června 2007 do června 2008) je navrhnout úpravy veterinárních a hygienických předpisů tak, aby umožnily malým faremním zpracovatelům legální prodej jejich výrobků.

Zahájili jsme mapování legislativních bariér, které drobným zpracovatelům ztěžují jejich podnikání: Zuzana Guthová (externí spolupracovnice) a Standa Kutáček uskutečnili první rozhovory s provozovateli faremních mlékáren a minijatek. Znáte-li, pomohou nám tipy a kontakty na zemědělce-zpracovatele (rostlinné i živočišné produkce), zejména ty neoficiální, ochotné se podělit o zkušenosti se zdoláváním úředních bariér (na adrese martina.filipova@prvo.cz nebo na telefonu 774 678 023).

V srpnu Vendula Povolná z Ekologického právního servisu zpracovala analýzu srovnávající požadavky evropských nařízení a připravované novely české veterinárního zákona a navazujících vyhlášek se zaměřením na ustanovení, která umožňují klást na podniky s malým objemem výroby mírnější požadavky (analýza bude ke stažení na stránkách Trastu).

Iceland liechtenstein norway

norway

* Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Aktivitu projektu představila Martina Filipová účastníkům semináře „Místní produkty a zeleninové trhy“ 24. 8. na Země živitelce v Českých Budějovicích (pořádal Spolek pro obnovu venkova ČR) a na semináři „Šetrné zemědělství“ 18. 9. ve Křtínách (ČSOP Ponikva a Renesance krajiny o.s.).

Poznatky z rozhovorů s maloproducenty a srovnání českých a zahraničních předpisů se chystáme prezentovat na tiskové konferenci a předat pracovníkům Státní veterinární správy připravujícím nová pravidla pro faremní mlékárny.

mf

PŘIJETÍ NOVÝCH PRACOVNIC

V létě jsme pro projekt výzkumu lokálního multiplikátoru přijali externí spolupracovnici **Janu Jerglovu** (►).

Hlavní výzkumníci projektu „Zlepšení života v komunitách prostřednictvím aktivit a služeb NNO“, na kterém spolupracujeme s Centrem Hostětín, se stala **Jitka Uhlířová** (►►). Jitka pracuje na částečný úvazek.

PRAKTIKANTI

V říjnu končí svoji studijní praxi v Trastu **Hana Martincová**, studentka Ekonomicko-správní fakulty MU. Hana kromě výpomoci v kanceláři Trastu perfektně připravila mezinárodní seminář Transborder Laboratory for Cooperation from Below. Jak hodnotí svoje působení v Trastu?

„Asi jako mnoho studentů vysoké školy jsem od praxe očekávala užítkování nabytých informací v praktickém životě. Během své praxe v Trastu pro ekonomiku a společnost jsem využila jen minimum z nich. Dozvěděla jsem se však zajímavé praktické informace, dostala jsem prostor k samostatné práci. Ocenila jsem individuální přístup k prakti-

kantům. Vždy bylo možné se domluvit na časových podmínkách nebo si vybrat téma práce dle vlastního zájmu. Některé národy Trastu na určitou problematiku se liší od mých vlastních. Určitě je pro mne ale přínosem, že jsem měla možnost konfrontovat opačný názor se svým. To je dle mého názoru velice důležité.“ Od začátku září nastoupil svoji studijní praxi v Trastu Martin Michalec z Ekonomicko-správní fakulty MU. Martin nyní zpracovává analýzu etických investičních fondů, vznikajících v ČR a další podklady pro jednání s německou etickou bankou GLS.

Na počátku října jsme uvítali další praktikantku, Sandru Dziugielovou, též z ESF MU. Sandra pracuje na přípravě semináře o lokálním multiplikátoru a pomáhala s přípravou podkladů pro jednání s německou etickou bankou GLS.

VÝROČNÍ ZPRÁVA A AUDIT

Na internetových stránkách Trastu je k dispozici výroční zpráva za rok 2006. Obsahuje výrok auditorky, která k hospodaření Trastu v roce

2006 neměla výhrady. Výrok auditorky je samostatně k nahlédnutí též na internetových stránkách Trastu.

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

11. 11. 2007 | pracovní schůzka programu Energie
plánování internetového portálu k otázce ropného zlomu
více informací Jindřich Kalous (jindrich.kalous@gmail.com)

20. 11. 2007 | kulatý stůl o přínosu udržitelných projektů v Hostětíně
více informací Jitka Uhlířová (xecjev@gmail.com)

1. 12. 2007 | členská schůze Trastu
více informací Stanislav Kutáček (testrast@gmail.com)

5. 12. 2007 | seminář o možnostech lokálního multiplikátoru
více informací Stanislav Kutáček (testrast@gmail.com)

NABÍDKA PUBLIKACÍ

■ **ROPNÝ ZLOM.**

První poziční dokument Trastu pro ekonomiku a společnost. Brno, září 2007. ISBN 978-80-254-0482-9. 12 stran. Zdarma.

Problém Ropného zlomu, tedy blížícího se vrcholu ve světové těžbě ropy, přinese značné změny ve fungování ekonomiky a společnosti zejména industriálních států světa. Vzhledem k obrovské závislosti těchto států na ropě v nejrůznějších oblastech společenských aktivit (doprava, energetika, zemědělství, zásobování potravinami) mohou změny související s docházejícími zásobami ropy a s tím souvisejícím růstem jejich cen vést v blízké budoucnosti k nutnosti zásadně přehodnotit směřování národních ekonomik. Poziční dokument přináší podrobný vzhled do problému ropného zlomu a naznačuje možné směry uvažování při hledání řešení.

■ **IVAN LESAY: BUDE REFORMA ČESKÉHO DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU FUNDAMENTÁLNÍ?**

Diskusní sešit. Trast pro ekonomiku a společnost. Brno, duben 2007. ISBN 978-80-239-9159-8. 30 stran. Cena 50 Kč pro jednotlivce a 250 Kč pro instituce. English version available (100 CZK / 4 EUR / 5 USD)

„Práce ‘Czech pension reform: will it go fundamental?’ patří mezi nejlepší texty na téma důchodové reformy (nejen české), která jsem v posledních letech četl, především proto, že autor dokázal shromáždit dostatek relevantních a důvěryhodných informací k problematice radikálních důchodových reform typu privatizace průběžně financovaného důchodového systému (PAYG), zhodnotit je a dospět k poznatkům, které mají přesvědčivou vypovídací hodnotu. Podářilo se mu přitom vyhnout upřednostnění některých argumentů na úkor jiných, popř. zjednodušeným tvrzením, pro které neexistují relevantní údaje, ideologickým či „obchodním“ pohledům, popř. jiným obdobným nedostatkům, které zpravidla práce na toto téma provázejí, neopomněl žádný důležitý nebo vlivný pohled na problematiku radikální důchodové reformy, který byl v posledních letech zaznamenán apod.“ (anonymní recenzent)

■ **LADISLAV FEIERABEND: ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTEVNICTVÍ V ČESKOSLOVENSKU DO ROKU 1952.**

Původní text z roku 1952 přeložila Naďa Johanisová. Nakladatelství Stehlík (ve spolupráci s Trastem pro ekonomiku a společnost), Volary, květen 2007. ISBN 978-80-86913-03-2.

Zemědělská družstva, kam patřila družstva skladištní, mlýnská, čekanková,

elektrifikační, lihovarnická, úvěrní (slavné kampeličky), vinařská, lesní, strojní, mlékařská a mnohá další, u nás vzkvétala a měla zásadní podíl na likvidaci lichvy na venkově a na zachování malých hospodářství až do roku 1948, resp. 52 a dále, kdy byla družstva i hospodářské usedlosti likvidovány. Zemědělská družstva byla rušena shora právní cestou, zestátněna či nahrazena tzv. jednotnými zemědělskými družstvy. Jen kampeliček bylo u nás před válkou a ještě po válce řádově tisíce. Přitom se o nich, a dalších autentických družstvech u nás, skoro nepíše, nebadá, neví. Autor, Ladislav Feierabend, je opomenutou osobností naší historie. Pracoval jako vrchní ředitel družstevního centra Kooperativa (nesplést se současnou pojišťovnou stejného jména) a byl ministrem londýnské exilové vlády, z níž v únoru 1945 podal demisi, protože nesouhlasil s Benešovou pro-sovětskou politikou. Z Československa musel podruhé emigrovat v roce 1948. Knížku psal anglicky v New Yorku a původně vyšla v roce 1952. Český překlad se do rukou čtenářů dostává až dnes. Do češtiny knihu přeložila Naďa Johanisová (a opatřila delším doslovem), úvod napsal historik Pavel Žáček, fotografie jsou z archivu Zemědělského muzea a rodiny Feierabendovy, srozumitelnost textu zvyšují poznámky JUDr. Jana Slabého.

■ **SBORNÍK ZE SEMINÁŘE OPEN SPACE O LOKÁLNÍCH EKONOMIKÁCH A UDRŽITELNÉM ROZVOJI.**

Editor Jan Drahoukupil. Trast pro ekonomiku a společnost. Brno, červen 2007. ISBN 978-80-239-9620-3.

Zdarma.

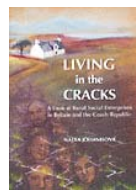
Sborník shrnuje dění na semináři „Open space o lokálních ekonomikách a udržitelném rozvoji“, který TES pořádá ve dnech 31.1.

– 4.2. 2007 v Růžďce na Valašsku. Pojem místní ekonomiky je stručně shrnutí výsledků myšlení řady lidí v Británii, USA a jinde, kteří dospěli k názoru, že současný ekonomický systém, založený na tzv. volném obchodě, není trvale udržitelný. Cílem je podporovat změny zdola, které by posilovaly pozici místních zemědělců (producentů jídla) zkrácením vazeb mezi nimi a jejich zákazníky (přímý prodej), podporovat zájem spotřebitelů o nákup místních potravin, a snaha obecně posilovat místní produkci pro místní spotřebu, nejlépe i s místním kapitálem, spíše než lákat zahraniční investory do země. Další prioritou jsou místní obnovitelné zdroje energie, vlastněné obcemi nebo místními sdruženími tak, aby příjmy zůstávaly v místě a dále co nejvíce kolovaly, než z regionu odejdou. Podpora místních ekonomik souvisí se snahou o regeneraci místních komunit. Zahrnuje i podporu malých obcí, malých a středních podnikatelů i netradičních forem podnikání, včetně družstevnictví a sociálního/etického a neziskového podnikání.

■ **NAĎA JOHANISOVÁ: LIVING IN THE CRACKS: A LOOK AT RURAL SOCIAL ENTERPRISES IN BRITAIN AND THE CZECH REPUBLIC.**

Dublin: Feasta, 2005. 133 s. ISBN 1 903998 52 2.

Jedná se o srovnání venkovských projektů etického podnikání (social enterprise) v Británii a České republice. Shrnutí výsledků 71 rozhovorů, uskutečněných v Británii a ČR v letech 2001-3. Obsahuje pohled na fungování etických podniků v obou zemích, motivaci jejich protagonistů, problémy, kterým čelí a porovnání podmínek pro etické ekonomické přístupy v obou zemích. Zahrnuje fotodokumentaci, schématické diagramy, tabulky a krátké abstrakty všech 71 organizací včetně kontaktů na ně. Text je zdarma ke stažení na internetových stránkách irské organizace FEASTA: http://www.feasta.org/documents/living_in_the_cracks/index.htm

■ **PETR GOČEV: CO OPRAVŇUJE VERTIKÁLNÍ PŘEROZDĚLOVÁNÍ?**

Imanentní kritika neoklasického a neoliberálního přístupu. Diskusní sešit. Trast pro ekonomiku a společnost. Brno, květen 2006. ISBN 80-239-7184-0. 57 stran. Cena 50 Kč pro jednotlivce a 250 Kč pro instituce.

Autor v tomto kvalitním, bezmála šedesátistránkovém textu ukazuje, že dovedením argumentů neoklasické a neoliberální ekonomie do důsledků dospějeme k preferenci poměrně vysoké míry progresivního vertikálního přerozdělování. Tím, že se autor omezil na imanentní kritiku, zbavil se možnosti použít některé argumenty ve prospěch vertikálního přerozdělování, opírajících se o přístupy nacházející se za obzorem neoklasické ekonomie a liberální politiké filosofie. Limity vyplývající z omezení daných formou imanentní kritiky mu však umožnily formulovat argumenty, které mohou být přijaty ekonomickým mainstreamem.

Trast pro ekonomiku a společnost je český nezávislý think-tank. Trast podporuje odborníky a zainteresovanou veřejnost v práci na ekonomických a sociálních modelech, konceptech a praktických řešeních, podporujících sociální spravedlnost, udržitelnost a korporátní odpovědnost. Trast chce především otevřít a rozšiřovat odbornou i veřejnou diskusi a kritiku převládajících premis neoklasické ekonomie a neoliberalismu, analyzovat důsledky a možná rizika současných politik pro sféru sociální a ekologickou a pro koncepci demokratického a právního státu a přinášet konstruktivní návrhy možných řešení, podporovat vznik, rozvoj a fungování lokálních, etických, demokratických ekonomických alternativ fungujících v praxi a přispívat k formování a rozvoji kritického myšlení v české společnosti. É cíle Trastu jsou naplňovány v rámci tematických programů:

Přímé zahraniční investice - Program „Přímé zahraniční investice“ systematicky pracuje na zmapování následků přímých zahraničních investic, jakožto klíčového prvku ekonomické globalizace, pro ekonomiku a společnost.

Policy Interventions - Program „Policy Interventions“ je platformou pro všechny, kteří chtějí vnášet do veřejné debaty o závažných společenských tématech nové úhly pohledu. Analyzujeme a diskutujeme např. otázky důchodové reformy v České republice.

Lokální etické a demokratické ekonomiky - Program „Lokální, etické a demokratické ekonomiky“ je zaměřen na hledání a podporu reálných ekonomických alternativ v České republice s důrazem na lokální úroveň reálných ekonomických aktivit, který pramení z přesvědčení, že lokalizovaná ekonomická aktivita je udržitelná jak pro komunitu, tak pro životní prostředí.

Energie - Program „Energie“ se zaměřuje na hledání udržitelného energetického hospodářství. Jeho součástí je i projekt „Ropný zlom“, zaměřený na informování a šíření osvěty o otázkách spojených s nadcházejícím vrcholem v těžbě ropy a s tím souvisejícími socioekonomickými změnami.

Ředitelem Trastu je Stanislav Kutáček, členy Výkonné rady jsou Jan Drahoukupil, Pavel Franc a Naďa Johanisová. Trast má nyní 43 členů.

Připojte se!

Staňte se členy Trastu. Jednoduchý formulář přihlášky je k dispozici na <http://www.thinktank.cz> v sekci „O nás / členství“. TES má tři druhy členství: sympaticující, přispívající a aktivní. Jaká jsou práva a povinnosti členů se dočtete ve stanovách, které jsou k dispozici na internetových stránkách TESu. Pro další informace kontaktujte kancelář.

Podpořte nás!

Je-li vám činnost TESu sympatická a chtěli byste ji finančně či jinak podpořit, zavolejte na níže uvedená čísla pro domluvení podrobností. Úplně nejjednodušší je zaslat peníze na účet Trastu – uveďte prosím variabilní symbol 777 a případně své jméno do zprávy pro příjemce. Číslo účtu TESu je 2055052309/0800.

Adresa kanceláře

Trast pro ekonomiku a společnost

Dvořákova 13 | 602 00 Brno

mobil: +420 736 643 394 | telefon: +420 542 213 374 | fax: +420 542 213 373

e-mail: testrast@gmail.com | web: <http://www.thinktank.cz>